

תנא דמסייע

חברת לשון ארמי ועזר להבנת הגמרא

פרשת פקודי - ויקרא - פורים תשפ"ד

הנושא: ברכות חלק ג' סכום וחזרה

מימרא

ווארט קצור מספרים הקדושים

אמרו בגמרא (מגילה ג), "אמר רבא (ויש גורסים - רבה) פשיטא לי (זה הדבר פשוט בעיני) עבודה ומקרא מגילה, מקרא מגילה עדיף, תלמוד תורה ומקרא מגילה מגילה עדיף". כלומר כהנא דאזיל [כמו ההולך] לעבד עבודה בבית המקדש, ומטא זימנא [והגיע זמן] מקרא מגילה, ללך לשמע מקרא מגילה, דהוא עדיפא [שהוא עדיף] מעבודת בית המקדש. וכן עדיף קריאת המגילה, מלמוד תורה, שמבטלים תלמוד תורה ואתיין למשמע מגילתא [ובאים לשמע המגילה].

ומילתא דא רמיזא באורייתא [והדבר הזה מרמז בתורה], דכתיב תלת זימנין [שכתוב שלש פעמים] המלה "ונשמע". חד [אחד] בקבלת התורה (שמות כד ז) "נעשה ונשמע". ותנין [והשני] גבי בגדי כהנה (שמות כח לה) "ונשמע קולו בלאו אל הקדש". והשלישי במגילת אסתר (א כ) "ונשמע פתגם המלה".

ותמן כתיב [ושם כתוב] "ונשמע פתגם המלה וגו' כי רבה היא", דמגו תלת מילי דכתיב בהו [שמותו שלש הדברים שכתוב בהם] "ונשמע", דהיינו, עבודת בית המקדש - תלמוד תורה - וקריאת המגילה, קריאת המגילה עדיפא מכולהו [עדיף מכלם], ולכן נאמר בה "כי רבה היא" שהיא הגדולה מכלם. וגם מרמז בפסוק שם האמורא דאמר מילתא דא [שאמר דבר זה], "כי רבה היא" כלומר כי 'רבה' אמר זאת.

(פעל הטורים שמות כח לה)

אתחלתא

דבר העורף ומלות פתיחה

ברוך אתה ה' שהחנינו והגיענו!

בראש גליון מספר ח"י, המסכם את נושא ה"ברכות", וכמו שפרש ההייליגער פרידטשוברער רב זי"ע 'וואס חיי מיינט? חי חי יודף וישבחוהו!', גם אנו נודה ונברך לה' על כל הטובה והסיעתא דשמיא העצומה שזכינו לה לכל ארף הדרף, מאז "קבלת התורה" - חג השבועות, שלקראתו הופיע הגליון הראשון, עד זמן קבלת התורה מאהבה - חג הפורים, מאז הספקנו ללמוד - זריזות והשפמות הבקר - ציצית - תפלה - קדשת האכילה - וברכות, וגוסיף בקשה על העתיד שנוכל להמשיך ביתר שאת וביתר עז.

זכינו לסימן טוב, לסכם את נושא ברכות לקראת החג הקדוש, חג הפורים, שבו אנו מברכים לאלהינו שעשה נסים לאבותינו, והצילנו ממות לחיים, והרי אמרו חכמינו ז"ל (פירתות ו) "סימנא מילתא היא" [הסימן הוא דבר שיש להתחסס אליו].

טזיערע קינדער! בואו ונתרגל לברך את הברכות פהלקתו, בקול ובמתינות ובכונה, ונקפיד לענות אמן על הברכות, כמו שאמרו חז"ל (ברכות גג) "גדול העונה אמן יותר מן המברך". ובזכות זה נזכה לחיים טובים ומאשרים, שהרי "כל המאריך באמן ופשוט שייכל לומר א-ל מלה נאמן, שהוא ראשי תבות 'אמן' מאריכין לו ימיו ושנותיו" (ברכות מז).

וכתוב בספרים הקדושים (קב הישר פרק צט), פי יש עולם חדש בשמים, ומחמת רב קדשותו אינו מתגלה רק פעם אחת בשנה בשעת קריאת המגלה, ובשעה שמברכים "על מקרא מגלה", צרכים לכוון שיאיר אותו העולם וישפיע מקדשותו על ראש ישראל הנאספים לשמע מקרא מגלה, ועל זה יענו כל הקהל אמן בכונה גדולה.

יהי רצון שנזכה לכל האורות וההשפעות ברוחניות ובגשמיות.

א פרייליכן פורים, העורף - יוסף וינברגר

להודעות

שאלות ידע מענינות לכיתה ז/ח ומעלה

איפה הפסוק מפרש בעצמו פרוש המלה?

(מגילת אסתר פרק ג')

מה היו הילדים משחקים בפורים בזמן הגמרא?

(סנהדרין דף ס"ד ע"ב וספר הערוף ערך שוור)

בגמרא מופיע שיחה בין שתי פרות, וכדברים האלה אמר המן למרדכי כאשר עלה על הסוס, מהו?

(בבא קמא דף כ"ד ע"ב)

איזה ברכת המזון [בלשון ארמי] מברכים קטנים הצעירים מן שמונה שנים?

(שולחן ערוך אורח חיים סימן קפ"ז סעיף א' ובמשנה ברוך שם)

באיזה ברכה יש שבע מלים בחתימת הברכה? ובאיזה ברכה יש עשרים ואחד מלים בחתימתה?

(רמז: פורים - כפורים)

רבנן ותלמידיהו

ספורים והנהגות מרבתינו הקדושים תלמידי ה'בעל שם טוב' ותלמידיהם

לרגל סכום הנושא של ברכות, ולקראת פורים הבא עלינו לטובה, אנו מארחים כאן את הילד החשוב 'חמנו' מושוו הברה, שזכה ללמוד ב'שיבת מרדכי הצדיק' הראשון והמקורי, בשנת ג' אלפים ת"ד, בזמן גזרת המן, והוא יספר לנו [בשפה שהיא מדבר - בלשון ארמית] את מה שעבר עליו בימים ההם בזמן הזה, וגם הברכות שברכו אז.

שלום עליכם חמנו!

עליכון שלמא רבא! [עליכם שלום רב].

מה הנה זוכר מהסעודה של אחשוורוש?

לא דכירנא ית עידן סעודתא [איני זוכר את ימנו הסעודה], ארי הוינא ינוקא זעירא בתלת שנין למלכא [פי הייתי ילד קטן בשנת שלש למלך]. ברם אחי רבא אשתעי לי [אכל אחי הגדול ספר לי], דהוה גברי דאתו לסעודתא בגין דבעו למחזי אפי מלכא [שהיו אנשים שבאו לסעודה בגלל שרצו לראות פני המלך], ולברך עליה [עליה] "שתנו מכבודו לבשר ודם". וכד אפיקו ית ושתי מלכתא לקטלא [וכאשר הוציאו את ושתי המלכה להריגה], רהטו אפתרה למחזי אנש עם גנובתא [רצו אחריה לראות איש עם זנב], וגם לברך עלה [עליה] "משנה הבריות".

ואת המן הרשע ראית?

אי! כד הוי חזינו יתיה מרחיק דמטא [פאשר היינו רואים אותו מרחוק שהוא מגיע], הוי רהיטנון לאיטמרא דלא איצטריכינו למיכרע ליה [היינו רצים להתחפאות שלא נצטרך לכרע לו]. אבא אמר לי דלא לאסתכלא עליה [שלא להסתכל עליו], דאיכא עליה צורתא דפולחנא נוכראה [שש עליו צורת עבודה זרה]. ברם הוינא מסתפל וחס על גובריא דנפלו לארעא [אכל הייתי מבית ומרחם על האנשים שנפלו לארץ], וסברנא דאית לברך עליהו [וחשבתי שיש לברך עליהם] "ברוך מרחם על הבריות" או "ברוך מרחם על הארץ". ובגל צפרא [בקר, בברכת] "שלא עשני גוי" ו"שלא עשני עבד" הוינא מהרהר בההוא רשיעא [הייתי חושב על אותו רשע].

ומה היה בישיבת מרדכי הצדיק?

דיו לא הוה חדי כמו גביכון! [נה לא היה שחם כמו אצלכם], אשתעי מרישא [אספר מהתחלה], בימא ד"בדיקות חמין", ביתא הוה דכיא מחמירא, [ביום של בדיקות חמין, הבית היה גמי מחמין], והוה מחתו פטירא וחסא, חמרא ובשרא וביעי [היו מנחים מצה ומרור, יין ובשר וביצים], ואבא מטא באנפין עצבינו [ואבא מגיע בפנים עצבות], וכניש ית דרדקי סחור ליה [ומאסר את הילדים סביבו], שקיל ספינא ובריה דבמעטא [נוטל ספין ומכרה בדמעות] "דיון האמת", ובזע בזיעא בלבושיה [וקורע קריעה בגדיו]. אחר כן לביש שקא ומחית קטמא ארישיה [לבוש שק ונתן אפר על ראשו] ואזיל למעבד [והולך לעשות] "בדיקות חמין". בברכתא [בברכת] ד"על בעור חמין" הוה כבי [בכה] כמו בתשעה באב. אחר כן תיב [שב] ואמר, הא שתא ליכא [השנה הזאת אין] "ליל הסדר", בחיקויה איכא תלתא יומין דתעניתא [במקומו יש שלשה ימי תענית]. ואזילנא לבי כנישתא לאעבורי ית גזירתא בישתא ברחמי [והלכנו לבית הפגנת להעביר את הגזרה הרעה בפחלות].

באפוקי יומא טבא קמא [במוצאי יום טוב הראשון], כניש רבנא [אסר רבנן] מרדכי צדיקא [הצדיק], ית כל ינוקאי כפנין [את כל הילדים המתענים], עשרין ותריין אלפין [עשרים ושנים אלף], אלביש יתנא שקא וקטמא [הלביש אותנו שק ואפר], וכולי ליליא הוינא מצלין ובכין [וכל הלילה היינו מתפללים ובוכים], ושמעין בתגמי אורייתא מופומא דרבנא [ושומעים דברי תורה מפי רבנן].

בפלגא דיליא אתא המן רשיעא עם סרכיא [באמצע הלילה הגיע המן הרשע עם שוטרים], ועאלו וקטירו יתנא באשלי דפרזלא [ונכנסו וקטרו אותנו בחבלים (שלא לאות) של ברזל], כדי לקטלא יתנא בצפרא [להרג אותנו בבקר]. אנו צעקינו ובכינו לחדא [אנו צעקנו ובכינו מאד], ואמא אייתי לי מידי למיכל [הביאה לי משהו לאכל] ולא בעינא [ולא רציתי].

כמסק צפרא אמר לנא רבנא [פעלות השחר אמר לנו רבנן], אתו ונגרס אורייתא דמנחתא דעומרא [בואו ונלמד תורת מנחת העמר] דהוה קריב האי יומא כבי מקדשא [שהיה קרב היום הזה בבית המקדש], לפתע על [נגנס] המן, ומרדכי רבנא פסיק וקם לצלוני [ומרדכי רבנו הפסיק ונעמד להתפלל]. אנו חזינו על אפיה דהמן דהוה בעית טובא [אנו ראינו על פני המן שהוא נבהל ביותר], וכל שיפין דיליה מרתתין מאימתא וכסופא [וכל איבריו רועדים מפחד ובושה]. בשעתא דאוריף שאיל במה אנו עסקין [בשעה שהמתי שאל במה אנחנו עוסקים], ואמר "אתא מלי קומצי קומחא דידון דחי עשרא אלפי כפרי כספא דידון" [בא מלא המזין קחם שלכם, ודחה עשרת אלפים כפר כסף שלי].

המן נפק [יצא] עם מרדכי, וחיילי פתיחו ית אזיקי דידון [והחיילים פתחו את האזקים שלנו], כדין אסיקנא על דעתנא דאתצלנא [אז העלינו על דעתנו שנצלנו]. אזילנא לצלוני צלותא דמועדא כחדא [הלכנו להתפלל תפלת המועד בשמחה], וכעידן [ובשעת] 'קריאת התורה', פרכינו [ברכנו] "הגומל לחיבים טובות שגמלנו כל טוב". מתמן אזילנא למחזי ית יקרא דמרדכי ברחובא דקרתא [משם הלכנו לראות את כבודו של מרדכי ברחוב העיר], והעונדא עם ברתיה דהמן אתו דעיו [התספור עם בתו של המן הנכס יודעים].

האם ראית את המן תלוי?

אנא לא קריננא לביתיה [אני לא התקרבותי אל ביתו], ברם חזינא פורתא מרחיק [אכל ראיתי קצת מרחוק], ארי הוה צלינא ברומא חמשין אמין [פי היה תלוי בגובה חמשים אמות], הוה פאילין דכריכו כדין [היו קאלו שברכו אז] "ברוך שעקר עבודה זרה ממקום הזה".

לא הוי פסקינו מלצלוני דתתפטל גזירתא בישתא [לא פסקנו מלהתפלל שתתפטל הגזרה הרעה], עד דמטו אנרין [שהגיעו אגרות] ביום כ"ג סיון, דאתהפיה בישתא על רישא דסנאי [שנהפך הרעה על ראש שונאי] "שראל, כדין ברכינו כחדא [אז ברכנו בשמחה] "הטוב והמיטיב".

וראית את מרדכי הצדיק בלבוש מלכות?

ודאי, אזלינו למחזי ית מלכא יהודאי [הלכנו לראות את המלך היהודי], בתנא דדהבא רבא [בשטרך זהב גדולה], ותכלתא דכרוספדין ככנפי לבושיה [ותכלת של ציצית בכנפות בגדו]. אמרי דאית לברוכי עליה תלת ברכאן [אמרו שיש לברך עליו שלש ברכות], "שחלק מחקמתו ליראיו" "חכם הרזים" ו"שחלק מכבודו ליראיו".

בשתא [בשנה] שלאחר מכן, ברכינו בקדמיתא [ברכנו לראשונה] ית תלתא ברכתא [את שלש הברכות] בקריאת המגילה, ובשתא ההיא מית אחשוורוש מלכא [ובשנה ההיא מת המלך אחשוורוש]. וליהודים היתה אורה ושמחה.

אסורי

אתגרים לותיקי למוז הגמרא לפניה ו/ז ומעלה

תלמיד יקר ושמן תמיד!

1) השלם את החסר במספרים, לאחר מכן הכפל את המספר פי שניים או פי ארבע כפי מה שצוין!

2) כתב את הגימטריא של המספר היוצא במשפצת למטה!

- 1) אחשוורוש הוה מליה מהינדוא ועד כוש, שבע ו _____ ומאה מדין.
 4x
- 2) בשתא _____ למלכותיה עבד משתיא רבא.
 2x
- 3) המן איצטליב על אע רומיה _____ אמין.
 4x
- 4) מרדכי נפק מו קדם מלכא ב _____ לבושיו.
 2x
- 5) הונדאי קטילו בשושן ל _____ בניו דהמן.
 4x

5	4	3	2	1
---	---	---	---	---

חבימא

למוד ספורי חז"ל ככתבם וכלשונם

הוא גברא דהוה קא אזיל בעבר ימינא, נפל עליה אריא,
אותו איש שהיה הולך בעבר ימין [שם מקום],
נפל עליו [תקף אותו] אריה,

אתעביד ליה ניסא ואיתצל מיניה. אתא לקמיה דרבא,
געשה לו גם ונצל ממנו. בא לפני רבא,

ואמר ליה, פל אימת דמטית להתם,
בריה ברוך שעשה לי גם במקום הזה.
ואמר לו, מתי שאתה מגיע לשם, תברך ברוך שעשה לי גם במקום הזה.

מר בריה דרבינא הוה קאזיל בפקתא דערבות, וצחא למיא,
מר בנו של רבינא היה הולך בפקעה של ערבות [שם מקום], וצחא למים,

איתעביד ליה ניסא, איברי ליה עינא דמיא, ואישתי.
געשה לו גם, נברא לו מעין של מים, ושתי.

יתו, וזנא חדא הוה קאזיל ברסתקא דמחוזא, ונפל עליה גמלא פריצא,
ועוד, פעם אחת היה הולך בשוק של מחוזא [עיר בבבל], ונפל עליו
[תקף אותו] גמל פרוץ [גמל משגע ומסכן],

איתפרקא ליה אשיתא, על לגוה.
נתפרק לו החומה [של בית סמוך], נכנס לתוכה [ונצל מו הגמל].

פי מטא לערבות, בריה "ברוך שעשה לי גם בערבות ובגמל".
[ומאז] כאשר היה מגיע לערבות, היה מברך
"ברוך שעשה לי גם בערבות ובגמל".

פי מטא לרסתקא דמחוזא, בריה "ברוך שעשה לי גם בגמל ובערבות".
כאשר היה מגיע לשוק של מחוזא, היה מברך
"ברוך שעשה לי גם בגמל ובערבות".

(ברכות דף נ"ד עמוד א')

רביא

הרחבת בקיאות וידיעות רבות

ידידי, יום טוב ושמוח!

היום לכבוד פורים נקיים 'הנהפך הוא', ונלמד משהו באידיש.
האם אתה יודע הטעם של מנהג ישראל לאכל בפורים
'המון טאשין' [אנני המון בלע"ז]?

כי כתוב במדרש, "כינון שראה המון שלשה אבות, מיד
גיתש פחו" על פן עושים בו שלש קרנות כנגד שלשה
אבות, וקוראים לו 'המון טאשין', לרמוז שתש כחו של המון.
ועל זה נאמר (תהלים עה יא) "וכל קרני רשעים אגדע" זה
המון. 'תרוממנה קרנות צדיק' זה מרדכי [פן כתוב בספר
המטעמים].

ועכשו נעבר לנושא שלנו 'ברכות'!

מדוע הוא נקרא 'טאשין'? כי מובא בגמרא (ברכות מא:)
ש'פת הבא בכיסנין' מברכים עליו בורא מיני מזונות,
וברשו המפרשים, שעושים מבצק כמו פיסים, וממלאים
אותו בדבש או כל מלוי אחר [ראה בשלחן ערוך או"ח סי' קסח
סעיף ז]. ואלו ה'המון טאשין' עשויים כה כמו פיסים - טאשין,
וממלאים אותם במלוי מתוק, ועליהם מברכים בורא מיני
מזונות [ראה בב"ח שם].

להתראות בחג הפסח, אולי אפתיע ואבוא אליה הביתה לבקור חג.

מתיבתא

לדמותם של חכמי הגמרא

דור שני לאמוראי ארץ ישראל רבי יוחנן {3}

תלמידיו. גם נשיא ארץ ישראל - רבי יהודה נשיאה, נכדו של רבי יהודה
הנשיא, היה תלמידו של רבי יוחנן, והיה יושב לפניו לקבל תורה מפיו כל
ימיו, הוא היה גם פן דואג לפרנסת רבי יוחנן שייכל ללמוד תורה בהרחבת
הדעת.

תורתו של רבי יוחנן נמצאת בגמרא של תלמוד בבלי הרבה מאד, לא פחות
ממאה ושבעים אמוראים מזפירים מימרות בהלכה ובאגדה בשמו, ושמו נזכר
בש"ס כאלפים פעם! אבל גלת הכותרת של תורת רבי יוחנן הוא התלמוד
הירושלמי, שנתחבר על ידי רבי יוחנן ותלמידיו בטבריה [ונקרא 'ירושלמי' רק
מפני כבוד של ירושלים עיר הקודש]. כמעט כלו הוא תורתו של רבי יוחנן, גם
המוכא שם מאמוראים שהיו אחריו, רבו ככלו הוא ממה שקבלו מרבי יוחנן.

הגשח של ברפת התורה מ'והעבר נא עד ברוך אתה ה' המלמד תורה לעמו
ישראל', הוא מיסודו של רבי יוחנן, שהיה מסוים בנסח הזה את הברכה של
'לעסוק בדברי תורה', וקבעו את הגשח הזה לדורות.

(המשפ יבוא בגליון הבא בעזרת ה')

מקורות: תענית כא. ב"ק קיז: בתוס'. אגרת רב שרירא גאון. ראש השנה כ. סוטה כא.
הרמב"ם בהקדמה לפי המשניות. ברכות יא:

תקציר: רבי יוחנן לומד תורה מתוך הדקתו, ויוצא לדרך לסחורה, בדרך הוא שומע
שיחה בין מלאכים ומבין שהוא עתיד לעלות לנגלה, ומיד חוזר לתלמודו.

לאחר זמן לא רב נתמנה רבי יוחנן לראש ישיבה בעיר טבריה. אנשי העיר
הידיבים נתנו לו כסף רב שייכל להתמסר כל כלו ללמוד התורה ולהעבירה
לתלמידים, אז זכה רבי יוחנן להרחבה גדולה, וגם הישיבה צמחה וגדלה
מאד. מכל הארץ נהרו תלמידים ללמוד בישיבה, במשך הזמן כאשר רבותיו
של רבי יוחנן נפטרו, הצטרפו גם תלמידי הישיבות שלהם לישיבתו של רבי
יוחנן, והישיבה הפכה למרכז התורה הגדול ביותר בארץ ישראל.

גם מבבל עלו תלמידים רבים ללמוד בישיבה, בגמרא יש כמה מימרות שאמר
רבי יוחנן והתייחס לתלמידי הישיבה הבבליים. אחר פטירת רב ושמואל בבבל,
היתה ישיבת רבי יוחנן בטבריה הישיבה החשובה והמרכזית בעולם התורה,
וגם הישיבות הגדולות בבבל היו כפופים להוראותיו של רבי יוחנן. מדי פעם
היו יורדים תלמידים של רבי יוחנן לבבל, להפיץ שם את תורתו של רבם,
והם היו נקראים 'נחותי' [היורדים] - מארץ ישראל לבבל. מהמפרסמים שבהם
- עולא, רבה בר בר חנה, רב דימי ורבין.

רבי יוחנן האריך ימים, והנהיג את ישיבתו במשך שמונים שנה. כל אמוראי
הדור השני והשלישי, וגם חלק מהדור הרביעי של אמוראי ארץ ישראל היו

חכימא וידענא

בחנו את ידיעותיכם, על פי מדור 'חכימא'!
לכתה ד/ה ומעלה

חברנו פאן כמה משפטים, השלם בארמית בכל משפט את המלה המתאימה מתוך דברי חז"ל (נתן להעזר באוצר המלים):

- ◆ הקמן מגיע _____ של שושן הברייה, וכלם כורעים ומשתחוים לו, חוץ ממרדכי הצדיק.
- ◆ אחשוורוש שאל את הקמן כאשר _____, מה לעשות ל _____ אשר המלה חפץ ביקרו.
- ◆ הקמן בקש לתלות את מרדכי על העץ, _____.
- ◆ יום י"ג באדר, ישלטו היהודים המה בשנאייהם.
- ◆ ומרדכי _____ מלפני המלה בלבוש מלכות תכלת וחור ועטרת זהב גדולה,
- ◆ כל יהודי בכל מקום בעולם שמח בשמחת פורים, מפני ש _____.

אוצר מילים

ההוא גברא. אתעביד ליה ניסא. לרסתקא. הוה קאזיל. כי מטא. אתא לקמיה. ואיתצל מיניה.

לישנא

למוד לשון ארמי
לכתה ה/ו ומעלה

מתמיד יקרי!

בגליונות האחרונים למדנו להקיר את מבנה הגמרא, שגדע לזהות לפי המלה הפותחת את הנושא, האם לפנינו קושיא או תרוץ, ראיה או דחיה, דיוק או פרקא. למדנו פאן כמה מלות מפתח, חשוב מאד לשון אותם, וזה יעזר לנו בעזרת ה' להבין את דברי הגמרא.

1) 'איבעיא', הוא שאלה עם שני צדדים, אם אומרים קף או שמא קף. ומלת המפתח הוא: איבעיא להו - כלומר שבשאלה זו נסתפקו בני הישיבה.

פעו מיניה - שאלו ממנו, כלומר בני הישיבה שאלו מרפם.
בעא מיניה - שאל ממנו, כלומר אמורא אחד שנופר בשמו שאל זאת מרבו.

2) 'והא', הוא פתיחה לקושיא.
לפעמים מלת המפתח הוא 'והתנו' אז הקושיא ממשנה. וכשפותח 'והתניא' או 'והתני' אז הקושיא היא מברייתא. וכשפותח 'והאיתמר' או 'והאמר', אז הקושיא היא ממימרא של האמוראים.

3) 'ורמינהו', הוא קשית סתירה, כלומר שיש משנה או ברייתא הסותרת למה שנאמר פאן במשנה או בברייתא. ולפעמים מביאה הגמרא סתירה לדברי אמורא. ומלת המפתח הוא:

רמי ליה - כלומר אמורא אחד הביא משנה וברייתא או שני ברייתות סותרות זה לזה.
ורמינהו - כלומר יש משנה או ברייתא סותרת לזו שנאמר פאן.

4) 'מתיב', הוא קושיא מדברי תנא על דברי אמורא. לפעמים היו כמה מבני הישיבה מקשים הקושיא, אז אומרת הגמרא 'מתיבי'. ולפעמים יש יחיד שמקשה, אז מילת המפתח הוא 'איתיביה'. ולפעמים כאשר נזכר שמו של המקשה אומרת הגמרא 'מתיב רב וכו'.

פתריתו מלתא?

מחפים לתשובות שלכם
הגרלות ופרסים!

פתרונות בכתב העבירו נא לפקס: 077-31-81-965
הקפידו לכתב באופן ברור את השם שלכם ושם הת"ת!

פרטי התלמיד

שם התלמיד: _____
 כתה: _____
 תלמוד-תורה: _____

תשובות מדור 'להודעותא'

_____

_____

_____

_____

_____

תשובת מדור 'אסוקי'

_____

בהצלחה!

